

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9CoE/177/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4212209446
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Radošická Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4212209446.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v exekučnej veci oprávneného: Ferratum Slovakia, s. r. o., so sídlom Bratislava, Prievozská 4, IČO: 43 770 207, zast. Advokátska kancelária Antovszká, s. r. o., so sídlom Bratislava, Bárdošova 2/A, proti povinnej: X. O., nar. XX. XX. XXXX, bytom O., O. XX/XXX, o vymoženie sumy 9,75 eura s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Komárno zo dňa 20. marca 2015 č. k. 9Er/716/2012-15 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Povinnej nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zamietol žiadosť súdnej exekútorky JUDr. Lucie Adamcovej (EX 209/2012) o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 41 ods. 2 písm. d), 44 ods. 2 Exekučného poriadku, § 52 ods. 1, 3, 4, § 53 ods. 1, 5, § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 477/2008 Z. z., ako aj ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvého stupňa uviedol, že preskúmal aj oprávneným predložené zmluvné podmienky prislúchajúce k zmluve o pôžičke uzatvorenej medzi oprávneným a povinnou formou vzájomnej výmeny sms správ dňa 10. 12. 2009, v ktorých bode 14. (Postup pri riešení sporov) je uvedené: „Všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené: a) pred Stálym rozhodcovským súdom ..., b) pred príslušným súdom Slovenskej republiky, Zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ žalobca podá žalobu o rozhodnutie sporu, ktorý vznikne z tejto zmluvy, na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvázovaciu podmienku tejto rozhodcovskej doložky“. Bol toho názoru, že v danom prípade nie je možné formuláciu rozhodcovskej doložky považovať za platnú rozhodcovskú zmluvu alebo platnú rozhodcovskú doložku. Takto formulovaná doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa tým, že znemožňuje spotrebiteľovi zvoliť si spôsob riešenia prípadného sporu a ponecháva ho výlučne na vôli dodávateľa. Spotrebiteľovi bola fakticky odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom, ak oprávnený podá žalobu na rozhodcovský súd, ktorý si v podmienkach zmluvy sám zvolil. Rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ osobitne nevyjednal a nemal na výber, vzhľadom na jej splnutie s ostatnými štandardnými podmienkami. Mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo sa podrobiť všetkým jej podmienkam, a teda aj rozhodcovskému konaniu. Doložka nebola dojednaná v čase vyššej bdlosti spotrebiteľa, ale na začiatku zmluvného vzťahu. Takto formulovaná doložka je podľa Občianskeho zákonníka neplatná. Zároveň súd prvého stupňa poukázal na skutočnosť, že nešlo o individuálne dojednanie tejto doložky, na ktoré by povinná, teda spotrebiteľ, bola zvlášť upozornená, ktoré by bolo s povinnou zvlášť dojednané, ona by bola s týmto ustanovením zmluvy súhlasila a prejavila by svoj súhlas podpisom. Súhlasom so vstupom do zmluvy o pôžičke nemožno, podľa názoru súdu prvého stupňa, považovať zároveň aj za prejav súhlasu s rozhodcovskou doložkou, na jej platnosť je nevyhnutné jej individuálne dojednanie a individuálny prejav vôle účastníkov zmluvného vzťahu podpisom, ktorý v tomto prípade nebol dodržaný. Povinná sa tak bez vlastnej vôle a možnosti pričinenia

vzdala vopred svojich práv, čo je v rozpore s ustanovením § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Mal za to, že ak v určitej veci nedošlo k uzatvoreniu platnej rozhodcovskej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a vydať rozhodcovský rozsudok. Takto vydaný rozsudok nie je vykonateľný a nemôže byť ani exekučným titulom, pretože nie je spôsobilý byť podkladom na nútený výkon rozhodnutia. Súd prvého stupňa zistil, že rozhodnutie predložené v tomto exekučnom konaní ako exekučný titul nespĺňa náležitosti vykonateľného rozhodnutia, pretože ho vydal orgán, ktorý nemal právomoc vo veci konať a rozhodovať.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie oprávnený, domáhajúc sa ním jeho zrušenia a vrátenia veci na ďalšie konanie. Vytýkal nesprávne právne posúdenie veci, nedostatočne zistený skutkový stav a konanie súdu nad rámec právomoci, ktorá mu bola pri prejednaní predmetnej veci zákonom zverená. Zastal názor, že exekučný súd nie je z hľadiska preskúmania exekučného titulu po materiálnej stránke oprávnený posudzovať právny vzťah, ktorý bol základom pre nárok priznaný v exekučnom titule. Podľa jeho názoru, súd v exekučnom konaní nemôže zaujímať právne stanoviská a úvahy k výroku exekučného titulu. Skutočnosť, že oprávnený poskytol pôžičku povinnej skúmal príslušný Stály rozhodcovský súd, ktorý vo veci rozhodol rozsudkom, ktorý je riadne odôvodnený. Povinná ako účastník konania sa k žalobe nevyjadrila a nezaslala súdu žiadnu žalobnú odpoveď, nakoľko si je vedomá, že pôžička jej bola poskytnutá. O merite veci rozhodol už rozhodcovský súd, preto mal za to, že exekučný súd nie je oprávnený v zmysle Exekučného poriadku skúmať, či bola poskytnutá pôžička povinnej. Ďalej uviedol, že zmluva o pôžičke nebola súdu doručená, a to z dôvodu, že oprávnený ako veriteľ uzatvoril s povinnou ako dlžníkom zmluvu o pôžičke v zmysle ust. § 657 Občianskeho zákonníka a nasl., pričom poukázal na skutočnosť, že pre zmluvu o pôžičke nie je predpísaná písomná forma. Nesúhlasil so záverom súdu, že rozhodcovská zmluva, resp. rozhodcovská doložka je neplatná. Uviedol, že povinná pred odoslaním súhlasu s poskytnutím pôžičky bola povinná sa oboznámiť s VZP oprávneného, ktoré sú v zmysle bodu 1.1 VZP neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o pôžičke a je zrejme, že s nimi vyjadrila súhlas, nakoľko jej pôžička bola poskytnutá. Mal za to, že ak súd pri rozhodovaní o vydaní poverenia skúma samotnú materiálnu opodstatnenosť procesne platného exekučného titulu, odopiera oprávnenému exekučného konania prístup k právu tak, ako by vo všeobecnom občianskom konaní zastavil súd konanie, pretože ide o návrh, ktorý zrejme nie je uplatňovaný na základe zákona. Ďalej zdôraznil, že povinná vyjadrila súhlas formou sms správy a je zrejme, že pri uzatváraní zmluvy prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie, odoslanie sms správy so súhlasom nahrádza podpis povinnej. Poukázal na skutočnosť, že zmluva o pôžičke bola uzatvorená v súlade so zákonom č. 266/2005 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách. Na záver zastal názor, že v prejednávanej veci súd zamietnutím vydania poverenia na vykonanie exekúcie porušil uvedené princípy, čím porušil právo oprávneného na súdnu ochranu, ktoré mu garantuje čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a poukázal na nález Ústavného súdu SR sp. zmn I. ÚS 5/2000.

Sudkyňa súdu prvého stupňa sa podľa § 374 ods. 4 OSP vyjadrila tak, že nemieni odvolaniu oprávneného vyhovieť, nakoľko napadnuté rozhodnutie považuje za vecne správne, a preto predložila vec na rozhodnutie odvolaciemu súdu.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa (§ 212 ods. 1 OSP) a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) dospel k záveru, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav a vec správne posúdil po právnej stránke, preto napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdil.

Z obsahu spisu vyplýva, že oprávnený svojím návrhom spísaným do zápisnice pred súdnou exekútkou JUDr. Luciou Adamcovou dňa 04. 05. 2012 požiadal súdnu exekútku JUDr. Luciou Adamcovú o vykonanie exekúcie voči povinnej na vymoženie sumy 9,75 eura spolu s príslušenstvom a trovy konania. Za exekučný titul označil rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Najvyšší rozhodcovský súd a. s., sp. zn. NRS 347/10 zo dňa 09. 02. 2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 17. 03. 2012 a vykonateľnosť dňa 21. 03. 2012. Vyššie označená súdna exekútko doručila dňa 17. 05. 2012 súdu prvého stupňa žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie spolu s exekučným titulom a ostatnými prílohami. Následne po doručení zmluvných podmienok a odpovede oprávneného na výzvu súdu, že zmluva o pôžičke bola uzatvorená konkludentne, prostredníctvom výmeny sms správ, súd prvého stupňa vo veci rozhodol napadnutým uznesením.

Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvého stupňa správne vec po právnej stránke posúdil a svoje rozhodnutie aj správne a v dostatočnom rozsahu odôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, a preto s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 2 OSP (v znení účinnom od 15. 10. 2008) sa v odôvodnení tohto rozhodnutia obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, bez toho, aby odvolací súd tieto dôvody opakoval.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Odvolací súd na zdôraznenie správnosti považuje za potrebné uviesť, že Najvyšší súd Slovenskej republiky už v uznesení z 13. októbra 2011 sp. zn. 3 Cdo 146/2011, uverejnenom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 3 z roku 2012 pod por. č. 46, zaujal stanovisko, že pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Vychádzal pritom z jednotného názoru súdnej praxe, že už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie, sa exekučný súd v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, okrem iného, zaoberá tým, či rozhodnutie (iný titul) uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie bolo vydané v súlade so zákonom, t.j. či bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie a či z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisoch ide o rozhodnutie (iný titul) vykonateľné tak po stránke formálnej (z pohľadu právneho predpisu upravujúceho konanie, v ktorom bolo vydané), ako aj materiálnej (z aspektu obsahových náležitostí rozhodnutia - jednak určitosti, zrozumiteľnosti, a presnosti označenia subjektov práv a povinností, jednak vyjadrenia uloženej povinnosti, ktorá sa má nútene vykonať).

Exekučný súd je teda už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie bezpochyby oprávnený posúdiť, či oprávneným označený exekučný titul (ne)bol vydaný k tomu kompetentným orgánom. Význam tohto oprávnenia tkvie v tom, že ak exekučný titul vydal orgán, ktorý k tomu nemal právomoc, ide o rozhodnutie ničotné, nevyvolávajúce žiadne právne účinky. Takéto rozhodnutie nespĺňa predpoklad materiálnej vykonateľnosti (záväznosti) a na jeho základe nemožno preto viesť nútený výkon rozhodnutia. Osobitosť postavenia rozhodcovského súdu spočíva medzi iným v tom, že jeho právomoc vec prejednať a rozhodnúť sa odvodzuje od rozhodcovskej zmluvy. Predpokladom právomoci rozhodcovského súdu je teda platné uzavretie rozhodcovskej zmluvy medzi zmluvnými stranami a to, či už vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky. Ak teda právomoc rozhodcovského súdu je závislá od existencie platnej rozhodcovskej zmluvy a exekučný súd má povinnosť v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, okrem iného, zisťovať rozpor exekučného titulu so zákonom, t.j. aj to, či bol vydaný orgánom s právomocou na jeho vydanie, je logické, že exekučný súd musí pri tomto zisťovaní posúdiť nielen to, či rozhodcovská zmluva bola medzi zmluvnými stranami vôbec uzavretá, ale aj to, či bola uzavretá platne. Iba platná rozhodcovská zmluva môže totiž založiť právomoc rozhodcovského súdu na jej základe určitú vec prejednať a rozhodnúť; absolútna neplatnosť právneho úkonu má za následok, akoby právny úkon nebol nikdy uzavretý. (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29. januára 2013 sp. zn. 4Co 31/2013)

Z vyššie uvedeného možno vyvodiť záver, že exekučný súd, ktorý koná o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku, ak má pre to dostatok skutkových a právnych poznatkov, je v zmysle ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku oprávnený už v štádiu rozhodovania o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie aj bez návrhu (ex offa) skúmať, či rozhodcovská zmluva medzi zmluvnými stranami bola uzavretá platne. Ak exekučný súd zistí, že právomoc rozhodcovského súdu bola založená na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy, prislúcha mu právo vyvodiť všetky dôsledky vyplývajúce z príslušných právnych predpisov pre to, aby zmluvná strana nebola uvedenou doložkou viazaná.

Nemožno preto prisvedčiť odvolateľovi v tom, že by súd prvého stupňa ako exekučný súd prekročil rámec svojej preskúmvacej činnosti zverenej Exekučným poriadkom, keďže v preskúmvanej veci bol plne opodstatnený a zákonom podložený postup súdu prvého stupňa, ktorý po podaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie skúmal, či rozhodcovská doložka bola uzavretá platne. Uvedený postup exekučného súdu nebol posudzovaním vecnej správnosti rozsudku rozhodcovského súdu a nesmeroval k „zrušeniu“ tohto rozhodnutia. Skúmaním platnosti rozhodcovskej doložky súd prvého stupňa len realizoval svoje oprávnenie vyplývajúce mu z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, t.j. oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul nie je v rozpore so zákonom.

K samotnému záveru súdu prvého stupňa v súvislosti s rozhodcovskou doložkou (jej prijateľnosť, a teda platnosť) treba uviesť, že rovnako ako súd prvého stupňa, aj odvolací súd posúdil rozhodcovskú doložku ako neprijateľnú podmienku spotrebiteľskej zmluvy a s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka tým absolútne neplatnú zmluvnú podmienku obsiahnutú v spotrebiteľskej zmluve, nakoľko celkom zjavne spôsobuje značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami zmluvných strán a to v neprospech spotrebiteľa. Podstatnou z hľadiska vyslovenia absolútnej neplatnosti tohto dojednania je skutočnosť, že táto podmienka nebola so spotrebiteľom individuálne dojednaná a celkom zjavne nemal spotrebiteľ reálnu možnosť obsah predloženej formulárovej zmluvy ovplyvniť, resp. niektoré zo zmluvných dojednaní vylúčiť. Navyiac, rozhodcovská doložka, obsiahnutá v bode 14.4 Zmluvných podmienok k Zmluve o pôžičke nebola platná ani z dôvodu, že nebola zachovaná jej písomná forma, pretože rozhodcovská doložka nebola obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami. V tomto ohľade neobstojí ani argument o možnosti uzatvoriť zmluvu o pôžičke konkludentne, prostredníctvom výmeny sms správ. Pokiaľ teda právomoc rozhodcovského súdu bola založená na absolútne neplatnom zmluvnom dojednaní, je nesporné, že rozhodcovský rozsudok ako celok bol vydaný v rozpore so zákonom a nemôže byť (a to ani sčasti) spôsobilým exekučným titulom, na základe ktorého by oprávnenému voči povinnej vznikol nárok, ktorého vymoženiu by sa mohol v rámci exekúcie domáhať.

Z uvedených dôvodov odvolací súd námietky oprávneného uvedené v odvolaní, považoval za neopodstatnené a zhodne so súdom prvého stupňa má za to, že predmetný exekučný titul je v rozpore so zákonom, nakoľko exekučný titul bol vydaný orgánom bez právomoci na jeho vydanie. S poukazom na uvedené odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v zmysle § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 OSP tak, že povinnej, ktorá bola v odvolacom konaní úspešná, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože v tomto štádiu konania jej žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.